

Tehnoredactor: Adrian STANCIU

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OPROIU, ECATERINA

O garsonieră în iad / Ecaterina Oproiu. - București:
Semne, 2017
ISBN 978-606-15-0972-0

821.135.1

Editura SEMNE

Str. Barbu Delavrancea, nr. 24

Sector 1, București

Tel./fax: 021.318.83.44

Adresă web: <http://www.semneartemis.ro>

E-mail: office@semneartemis.ro

Difuzare:

Tel./Fax: 021.311.49.36

021.310.74.59

E-mail: difuzare@semneartemis.ro

Tiparul executat la S.C. SEMNE '94 S.R.L.

Tel.: 0744.35.70.28

021.667.08.20

Ecaterina Oproiu

O garsonieră în iad

**EDITURA
SemnE**

**București
2017**

sucombat și-am înviat. Bineînțeles, provizoriu.

De fapt, am trăit ca să văd cum se trăiește fără „El”.

Până la urmă, de trăit se trăiește, dar de respirat nu se poate respira. Se-mpotrivesc plămânii.

Cuprins

Motto.....	7
Un fir alb	11
Fratele mai mare.....	16
Minodora	35
Sami	59
Minotaurul.....	85
Yala	95
„Acolo”	103
Pezevenchi	110
Gatsby	113
Everac + Marx.....	123
Martirul și jurnalele.....	134
Răspuns la materialele trimise.....	142
Paula	144
Meditația.....	148
Lilica.....	156
Olga	172
Colibri	183
Limba planetară.....	191
Nunta	202
Malaxa și el	210
Iadul.....	217
După nouăsprezece ani.....	251
Sexul împilat	259
Un somnifer	264
Ce face românul la Bruxelles?	269

Motto

După ce s-a terminat tot ce trebuia să se termine, de fapt, după câteva zile, am căzut la pat. Ca să mă țină în viață îmi băgau, pe unde puteau, niște tuburi.

Atunci a venit la mine – cine? – bineînțeles, doctorul Moldovan. Avea în mână nu o revistă, așa cum îmi adusese de atâtea ori, ci un volum gros, un fel de „tratat”. M-a întrebat: „bănuiești despre ce scriu, aici, cei mai mari psihiatri ai omenirii?”.

– De unde să bănuiesc?!

– Atunci, îți spun eu. Sunt aici (și bătu cu palma imensul volum), sunt aici zece savanți care pun în discuție o boală așa-zis, modernă, dar ea – zic ei – a existat de când e lumea. Azi, este, probabil, maladia cea mai răspândită. Psihiatrii o numesc „*Depresia mentală*”. Ei, bine, dragă doamnă, depresia asta are două componente. Și-ncepe să-mi explice (mania lui: explicatul). Deci, începe să debiteze ca un profesor într-un amfiteatru:

Primul component: depresia intelectuală! Desființează dinamismul vital, adică suprimă interesul pentru tot. În plus, anihilează, în special, gustul pentru viață. Adică, transformă o ființă într-un obiect.

Al doilea component. Face praf și pulbere orice reacție. Mai bine zis, alungă toate sentimentele și aduce în locul lor o tristețe îndârjită. Îndârjită, dar animată de anxietăți și angose. Până la urmă, e vorba de două depresii mentale: prima este *melancolia*, „o fleșcăială morală”, cum o numea Gide, adică o tristețe alinată numai de singurătate; a doua este *nevroza*, adică o existență sfâșiată pentru că pacientul se află într-un permanent război interior. Cu alte cuvinte, fără niciun motiv, individul se auto-hărțuiește non-stop.

După această prelegere, ținută la capul patului, doctorul Moldovan conchide:

– Reflectează! Mai vrei sau nu mai vrei să ieși nu pe drumul cel bun, ci, pur și simplu, pe drum? Reflectează! Reflectează și cercetează și acest compendiu!

Apoi, n-a mai zis nimic. Mi-a trântit cărțoiul pe piept și m-a lăsat pe patul de care mă lipisem ca o saltea pe care nimeni nu mai vrea s-o scuture...

...Câteva zile nu s-a mai uitat la mine. Trecea prin salon, pălăvrăgea, în stilul lui, cu toți pacienții, adică explica, explica, le răs-explica, până le făcea capul calendar. Dar asta a fost doar până în noaptea când a fost programat „de gardă”. Când tot salonul a adormit, când nimeni nu mai mișca, s-a apropiat tiptil, s-a așezat pe marginea patului meu și mi-a șoptit:

– Nu știu dacă te-ai mai gândit la prima mea... conferință. Eu, unul, m-am gândit, ba chiar m-am frământat. Ți-am adus un tratat! Eu ți l-am adus, eu îți spun acum: n-ai ce face cu el! Tu (bag de seamă că mă tutuiește), tu n-ai

nevoie de cărți! Sau ai nevoie de altfel de cărți. Pe scurt, știi care ar putea să fie soluția ta?

– Ce fel de soluție? șoptesc eu. Soluția mea s-a terminat.

– Ba nu!, a replicat repede și foarte convins. Nu! Nu s-a terminat și nici nu se va termina vreodată. Nici nu trebuie s-o termini, adică să ți-o scoți din minte. Din minte sau din suflet. Totuși, zice el, ai putea – de fapt, trebuie – trebuie să faci ceva.

– Ce să fac?

– Trebuie să faci tot ceva dureros. Dureros, dar nu morbid, așa cum faci acum.

– Adică ce? am întrebat și mirată, și fără vreo speranță.

Răspunsul a fost spontan, dar se vedea că fusese îndelung gândit.

– Ce să faci? repetă întrebarea. Povestește! Povestește cum s-a întâmplat. Istorisește-ți pierderea așa cum vrei! Începi de unde vrei! Sări peste ce nu-ți place sau nu-ți convine să-ți reamintești. Dacă te tentează, deschide paranteze! Deschide-le și închide-le când vrei! Găsește, dacă simți nevoia, situații analoage. Sau persoane care, cu sau fără legătură, te-au (sau v-au) influențat. Cu alte cuvinte, lasă-te să te ducă mintea acolo unde pofteste! Important este să-și verși sufletul. Da! Asta e termenul: varsă! Varsă și scoate din tine toată păcura și toată otrava. Nu-ntreba dacă e bine sau nu e bine! Nu te-ntreba nici ce vor spune unii sau alții! Nu ezita! Ridică-te, ia un vraf de foi de hârtie (și-acum scoate din servietă un teanc de foi și le depune pe noptieră). Toarnă tot! Și ca să nu te las să mă contrazici, plec.

Într-adevăr, se ridică, țâșnește spre ușă, dar când era cu mâna pe clanță se oprește și șușuie ca să nu trezească adormiții:

– Dacă vrei ceva, cere-i asistentei de serviciu!

Apoi, a dispărut, dar, peste câteva secunde, iar își făcu apariția. A venit, pâș-pâș, mi-a lăsat pe noptieră un pix și-a murmurat cu un deget pe buze:

– Ți-l las! Îți las pixul ca să nu-mi spui că n-ai avut cu ce să scrii. Fiindcă la pretexte – te știu! – ești tare. Ești chiar foarte tare. Poftim, deci, și instrumentul de care ai nevoie! E nou-nouț, dar, pentru orice eventualitate, iată și o dublură. Și mai scoate din buzunarul halatului un al doilea pix. Îl așază simetric lângă celălalt. E tot un pix galben.

Un fir alb

...Ieri a fost o zi ca-n povești. A fost cea mai zăpăcitoare dimineată de toamnă prin care mi-a fost dat să trec, dar inima mea n-a tresăltat. Nu știu dacă a fost de vină anotimpul, dar, dintr-o dată, m-am trezit plângând. De fapt, n-a fost un plâns. A fost amintirea unui plâns, un plâns care pornea – n-o să credeți! – de la mustața tatii.

Acum, poate, ar fi cazul, cel puțin aici, să mărturisesc ceva și despre jalea asta. Adevărul e că – scoțând-o din socoteli pe mama, dar mama din anii când eram foarte mică – nimeni nu m-a văzut smiorcăind, scâncind sau bâzâind.

De altfel, toți spuneau că n-au mai pomenit un țânc care nu dă, niciodată, apă la șoareci. De ce?

De ce, de ne-ce, n-am bocit niciodată în fața cuiva, dar, de când cu mustața tatii, m-a cuprins o poftă nesecată de lacrimi.

Încep, parcă, să semăn cu Ionică Neaga, vecinul meu de la Vulcana. I-a spus doctorul: „Bagă de seamă! Ești depresiv!”.

Pentru că nu-l durea nimic, el n-a prea băgat de seamă. Unde a ajuns? Nici nu vreau să-mi amintesc.

Mama lui Ionică nu pricepe ce-i spui. Dacă-i sufli o vorbuliță, începe să se văicărească. Dacă-o întrebi: „Ce mai faci, leică Mario?”, o apucă miorlăiala. Îi dai bună ziua, te ia la rost: „Ce vrei, maică, de la sufletul meu?”.

Acum câțiva ani, nu era plângăreată. Își vedea posomorâtă de necazuri, dar acum, când i se pare c-o descoși, când o întrebi: „Ce-ai, lele, în papornița aia?”, atât îți trebuie. Nu mai contenește din aolit, parcă în coșul de papură ar fi pitit scăfârlii de prunci. E depresivă, i-au pus eticheta și veterinarul, și moașa, și toți ăia de la dispensar.

Pe mine nici nu mai trebuie să mă descoși. Aseară, când nu se mai fâțâia nimeni prin casă, după ce m-am vârat în așternut, după ce mi-a adus tata paharul cu lapte, când toți au ațipit, chiar și mama care colindă, noaptea, scara și coridoarele, în sfârșit, când răsare luna de după frasin, atunci mi-am dat drumul. Boceam de făceam patul să scârțâie. Pentru ce? Pentru Tot! Nu știu cât de lung, cât de lat era. *Totul* ăsta, dar eu mă porneam. Nu jeleam cum fac unii care plâng cu un ochi, iar cu celălalt... Eu – ca apucata – pe sub amândouă pleoapele, improșcam puhoaie de apă sărată și călâie. O simțeam pe cerul gurii. Acum, parcă, mi se face milă de mine, pentru că cișmeaua asta îmi năclăia și obrazul, și gâtul, și cearșaful. Chiar și pătura. Era o pătură înțepătoare, cumpărată de mine. De unde, naiba, am cumpărat-o? Ce fel de tărâm o fi fost tărâmul ăla cu pături țesute din urzici? Parcă mă-nfășurasem în ghimpi. Ședeam ciucită sub cerga de scaieți, de ciulini, de arici. Nu! Din arici, nu. Din arici nu se fac velințe!... Aricii sunt... Ce sunt aricii?... Ieri, am găsit, în pod, un arici... L-am înhățat cu o treanță și l-am zvârlit pe

ferestruică... S-o fi lovit? O fi murit?... În definitiv, până la urmă, toți dăm ortul... De ce? Eu una cred, dar nu cred de-acum, cred de când eram un năpârstoc, cred c-ar fi trebuit s-o pornim de pe cealaltă parte. Ar fi fost bine să ne naștem hodorogi. Să ne trezim în beznă. Să săltăm lespede cu hârca, să ne prelingem pe sub pietroi și să ieșim pe acest tărâm proptindu-ne într-o bătă, într-un ciomag. Apoi, cătinel-cătinel, s-o pornim unde ne trimit ochii. Să suim, să ne înfocăm, să ne crească mustăți și țâțe... să ne ciugulim...

Pe cine să ciugulim? Ce se-aude? A, da! S-aude mama. Iar colindă scările. Iar încep să strig...

– Mamă! Nu te mai cocoța! Vrei, iar, să te duci în pod? Vrei să iei ariciul?

Mama nu-mi răspunde. Până la urmă pricep că n-a fost mama. O fi fost vreun guzgan fiindcă, în ultimul timp, s-au înmulțit guzganii. Ne înăbușă, ne înțeapă, ne sufocă... Parcar vrea să ne sugă, dar n-ai ce să le faci. D-asta îmi pun, pe cap, pătura de urzici și iar încep să mă perpelesc. Pentru ce? Pentru că am aruncat ariciul? Ce-am avut cu el?

...Când l-am văzut ultima oară pe Marele Doctor Setlacek i-am spus că am depresie. Parcă-i aduceam la cunoștință „bancul secolului”. A început să hohotească. Părea că niciodată n-auzise o snoavă mai hazlie. Râdea de se sufoca: Ha, ha, ha!... Ha, ha, ha! Tu și depresie!!

Până la urmă, mi-a spus de la obraz: „Eu nu m-amestec, nu sunt de specialitate, dar știi ce cred eu? Ești sănătoasă tun! Deși specialitatea mea e cuțitul (eu doar pe cuțit contez)... dar, fiindcă te cunosc, știi ce-ți recomand eu? Din când în când, mai varsă și tu o lacrimă! Nu, una mare. Un strop...

Sunt convins – continuă ilustrul medic – că tu n-ai plâns niciodată! Și știi de ce? Pentru că niciodată n-ai simțit cuțitul la os! Niciodată n-ai băgat-o pe mână, c-o să cazi din lac în puț! De fapt, niciodată n-ai avut un veritabil bâzdâc. În consecință: plângi cucoană! Plângi! Iar, din când în când, dă-te și cu capul de pereți!”

...După *diagnosticul* Marelui Doctor, mi-am adus aminte de povestea cu mustața. Nu cred că aveam, încă, opt ani.

Într-o dimineață, plecam la școală și m-am întâlnit, în curte, cu tata, jos, lângă scara de serviciu. Era, ca de obicei, frumos și grăbit. Grăbit pentru toată lumea, în afară de mine. Deci, tata, în loc să alerge unde avea treabă, a-nceput să mă întrebe de una, de alta (ce-aveți la prima oră?... ai luat mâncarea pentru recreație?). Tata mă-ntreba, dar mie, nu știu de ce, mi se pironiseră ochii pe mustața lui. Era frumoasă, era deasă, era tăiată la milimetru. O examinam cu atenție când... când... Când am zărit, în ea... Ce? Câteva fire albe. Nu multe. Doar două, trei, hai, să zic, patru... Tata continua să mă descoase. „Ți-ai luat și un măr? Un măr sau o mandarină?” Eu bâiguiam ceva, dar mi se părea că sunt din ce în ce mai stoarsă.

Când tata a plecat, am rămas pironită locului. Nu-mi ieșea din cap... Știam ce înseamnă „un fir alb”, d-asta mă și întrebam răvășită („răvășită” la 8 ani?) cum e cu puțință ca și tata... chiar și tata? Tata, un moșneag?

Degetele începuseră să-mi tremure. Picioarele mi se-nmuiaseră. M-am așezat pe-o lădiță și-am simțit cum vine și mă ia în primire... cine? Întâi, parcă, mi-a pocnit fruntea

limba de fier a unui mare clopot. Apoi, cineva... a început să mă strângă de gât. Apoi, nu mai știu ce-a fost apoi. Lada pe care ședeam se clătina, iar, sub ladă, tremura toată curtea pe care tata tocmai o pavase cu pătrate de iarbă cumpărate de la *Piața de flori*. Deși podită cu verdeață, curtea tremura și ea. Se clătina și blocul. Tot cartierul se bălăbănea, se bățâia, se zgâlțâia, dar, acum, parcă se zgudura. „Bâzdâcul” de care avea să-mi vorbească, peste ani, Marele Doctor, apăruse deja. Dar nu era „bâzdâc”. Era spaima, era groaza, era coșmarul unui copil care afla... Vă să zică și tata... Chiar și tata...

Mi-a țâșnit nu din ochi, ci din fiecare celulă, un potop de lacrimi. Unde să m-ascund să nu mă vadă chiriașii? Să mă-ntorc nu mai puteam, că mă lua în primire mama. Mi-am adus aminte că scara de serviciu, avea, jos, un WC. Niciodată încuiat. Îl „inventase” tata pentru cerșetorii din cartier. Era singurul loc infect din tot blocul. De fapt, era împuțit. Mi-era scârbă să și trec pe lângă el, dar acum, cu ghiozdanul în spate, am năvălit direct în cloacă. Nu mi s-a mai întors stomacul pe dos. M-am trântit pe cimentul scârnav. M-am ciucit lângă peretele de faianță grețos, slinos, mâzgălit cu materii fecale. Pe el erau scrise tot felul de scârboșenii. Dar alt loc unde să plâng nu mai exista.

Vă să zică și tata... Chiar și tata...

Nu-mplinisem, încă, opt ani.

Dar cum să-i spun așa ceva unui profesor doctor docent, care – zicea el – conta doar pe cuțit?

Fratele mai mare

De câte ori se despart, după bacalaureat, elevii (mai bine-zis elevele, căci, la liceul nostru, majoritatea eram demoazele) și ei, și ele promet că se vor reîntâlni sistematic, peste 5, peste 10, peste 20 de ani. Ba și peste 60 de ani, a zis o voce dogită și toți au râs de această propunere din cale afară de optimistă.

Pe atunci, nimănui nu i se năzărea că nepotul-lui-pește avea dreptate. Peste 5 ani „a intervenit ceva”; peste 10 ani, prea mulți fugiseră. Cu cine să te mai întâlnești? Peste 20 de ani, nu mai era picior de absolvent prin țărișoară. Deci, lucrurile au mers așa cum s-au brodit. Cu alte cuvinte, *Întâlnirea* a avut loc când nimeni nu se mai aștepta. Cei din groapă nu se mai puteau scula. Bine, dar ceilalți?

– Mă, voi n-aveți inimă?, i-a întrebat Horia Georgescu, fostul premiant al liceului, devenit, între timp, cardiolog într-un burg de pe Elba. El a fost primul care s-a dus la *Întâlnire*, dar a fost și primul care s-a întors. S-a întors fiindcă nici n-a ajuns. Pe drum, chiar în avion, l-a pălit o criză, bineînțeles, de cord.

Dar ceilalți?

Cu bucureștenii n-a fost mare zbârnâială pentru că, de rușine, toți au venit cu sorcova, ba chiar au pus pe fâraș „un comitet de organizare”. L-au ales ca șef... Pe cine?... Bineînțeles, pe *Vărul lui Dumnezeu* pentru că el bătea din buze și cânta la cobză. Trebuia, totuși, să-i dea și un adjunct, dar adjunct chiar nu se găsea. Toți jurau că sunt chemați la tanti Milica. Jurau strâmb, pentru că, la etatea la care ajunseseră, umblau cu plicul pe la policlinici, în special la stomatologie (la cabinetele de proteze). Totuși, pentru catastif și pentru comitet, le trebuia și un adjunct. Până la urmă, *Vărul lui Dumnezeu* și-a găsit, singur, un vice. Era tot o rudă, dar mai străveche. Era, ca să folosim porecla lui Tolstoi, *Fratele mai mare al lui Dumnezeu*. Nimeni nu credea că vicele ăsta va bate alvița, dar l-au aprobat pentru că toți știau că sunt familii cu care, dacă te iei în bețe, se rupe ața.

...La început, s-a pus întrebarea: când? Când va fi *Întâlnirea*?

S-a hotărât: în miezul verii. „N-o să fie caniculă?” a întrebat un rebegit. „Vărul” a frunzărit niște patalamale, apoi a început să calculeze pe degete; apoi, s-a fâstăcit și-a recunoscut verde: nu știu. Să-l întrebăm pe ăsta! A zis ăsta arătându-l cu degetul pe *Fratele mai mare*... care, ca să vorbim drept, părea ramolit în toată legea. Ramolit-neramolit, *Fratele* nu s-a mai încălțit în pomelnice. Punând mâna peste gură, a dat un telefon pe mobil și într-un minut – poate mai puțin – s-a lămurit. Adică, a confirmat: „Da, o să fie caniculă. Termometrele o să arate 35° și două liniuțe. Dar asta numai la București”.